

Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | ART | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

SANT JORDI ▶ FALTEN 6 DIES

Entrevista Carles Porta

Periodista. Nascut el 1963 a Vila-sana, a la comarca del Pla d'Urgell, Porta va assolir una gran popularitat com a escriptor arran del llibre *Tor. Tretze cases i tres morts* (La Campana, 2005), un relat periodístic del crim irrisolt d'un poble del Pirineu lleidatà, proper a la frontera andorrana. A *Fago* repeteix experiència, editorial i motiu: un assassinat amb moltes incògnites

«La Guàrdia Civil creu que rere la mort de l'alcalde de Fago hi ha un complot»

▶ L'autor de *Tor* relata en un llibre la lluita de Marisa Mainar per ajudar el seu germà empresonat

Toni Mata i Riu
MANRESA

■ El cadàver de Miguel Grima, alcalde del PP del poblet de Fago, al Pirineu aragonès, va aparèixer al fons d'un barranc el 13 de gener del 2007. El cos presentava un tret d'escopeta al pit i la Guàrdia Civil, al cap d'uns dies, va detenir Santiago Mainar, guarda forestal i propietari d'un hostal de tres habitacions. Tot i que es va desdir de l'autoinculpció inicial, compleix presó al Dueso (Cantàbria) amb una condemna de 20 anys i 9 mesos al damunt.

■ Com està Santiago Mainar?
■ Ja ha complert una quarta part de la pena i podria demanar permisos. Però no fa res per aconseguir-ho. No segueix les classes de reeducació, no es deixa visitar pels psicòlegs... Si no es mor abans, complirà tota la condemna entre reixes. Jo he intentat fer-li arribar un exemplar del llibre, però no hi ha manera, ha deixat ordenat que no vol veure ningú.

■ Fa temps que no el visita?
■ Em vaig començar a desmarcar del tema fa un any i mig. Però tampoc es veu amb la seva germana Marisa ni amb la seva dona, a qui jo anomeno Amalia. És un nom fals per evitar-li problemes, ja que fins i tot va haver de canviar de residència, pel fet de ser la xicoteta de l'assassí de Fago. Ella viu a la zona del Matarranya, i Mainar s'hi va casar perquè, si mor, li quedí una pensió de viudetat.

■ En el llibre, vostè explica que si hagués format part del jurat popular no hauria declarat Mainar culpable, atès la inconsistència de les proves que ha pogut conèixer. Però ell es va confessar autor de l'assassinat de Miguel Grima.

■ El cas va despertar, al·l'ini, una expectació mediàtica enorme. Fago es va omplir amb 150 periodistes, tots els grans mitjans obrien els informatius des del poble... La pressió sobre els veïns va ser molt

Carles Porta va parlar de *Fago*, dilluns passat a Manresa

gran, tant dels mitjans com de la Guàrdia Civil, i Mainar es va declarar culpable per evitar que es continués atabalant la seva gent. Però pocs dies després va capgirar la versió, i des d'aleshores sempre ha defensat la seva innocència.

■ Però està pres.

■ La Guàrdia Civil creu que va ser un complot, i que l'autèntic autor del tret no és a la presó. El cas va generar tant enrenou que calia detenir algú. Hi havia massa pressió política i social: un alcalde del PP assassinat quan a Espanya manava el PSOE. Si Mainar era culpable o innocent ja ho determi-

naria el tribunal, però la detenció desinflava aquesta pressió.

■ Per què actua així?

■ El Santiago és una persona sociable, culte, té un discurs brillant. Però el personatge s'ha acabat menjant la persona. Xerres amb ell i els deu primers minuts són interessants, però després entra en el bucle de les grans qüestions, els drets humans i tot això. Sempre és el mateix. Té raó en moltes coses, però necessita fer-ho encaixar en la societat en la qual viu, tocar de peus a terra. En conèixer la sentència que el condemnava, es va intentar suïcidar

■ «Santiago Mainar podria tenir permisos penitenciaris, però no vol veure ningú ni fa res per aconseguir-los»

■ «Tor va ser una història sobre l'odi, mentre que amb *Fago* parlo de l'amor fraternal d'una dona pel seu germà»

prenent 53 pastilles, però el van salvar a temps.

■ Santiago Mainar apareix en el seu relat com un idealista que deplorava les maneres caciquils de Grima. Però l'autèntica protagonista de *Fago* és Marisa.

■ *Tor* era una història d'odi, i *Fago* una d'amor, el d'una germana que lluita per treure el seu germà de la presó, una dona a qui li canvia la vida. La història de la Marisa és la de moltes dones que són lluitadores en silenci, autèntiques heroïnes de les nostres vides.

■ Encara hi manté contacte?

■ De tant en tant, però cada cop menys. Necessito agafar distància. Uns dies després que detinguessin el seu germà, em va voler veure perquè sabia que jo havia escrit *Tor*, però jo no tenia cap intenció de fer un altre llibre. De mica en mica m'hi vaig anar involucrant, i vaig acabar visitant seixanta vegades el Santiago a la presó. I amb la Marisa hi he parlat uns dos-cents cops.

■ Per què va acceptar?

■ He fet *Fago* per la gent del carrer, perquè vull que la gent normal se senti protagonista de la història. El que s'hi explica és com una dona lluita contra un sistema que t'aixafa. La presó, els jutjats, els mitjans de comunicació, les forces de seguretat... A mi em preocuparia que tota aquesta maquinària social es fixés en mi. És com una manifestació: si intentes canviar de sentit i convèncer els que vénen de cara que cal anar en la direcció contrària, la massa t'aixafa.

Genís Sinca porta Uriach i Josep Esteve, avui a Manresa

T. M. R. | MANRESA

■ La llibreria Petit Parc de Manresa acull aquest vespre (20 h, entrada lliure) l'acte de presentació de *Memòries del doctor Biodramina* (Edicions 62), un llibre concebut a quatre mans pel farmacèutic Joan Uriach i el periodista manresà Genís Sinca. L'acte tindrà l'assistència de Josep Esteve, fill de la nissaga de l'emblemàtica Farmàcia Esteve de Manresa, que va marxar de la capital del Bages en plena postguerra per la pressió d'elements franquistes de la ciutat.

Memòries del doctor Biodramina és el recorregut vital i professional d'un dels grans farmacèutics estatals, responsable d'uns laboratoris que, entre altres productes, van ser els inventors de la popular Biodramina. Joan Uriach signa el volum autobiogràfic juntament amb Sinca. La presentació de la trobada serà a càrrec del doctor Lluís Guerrero.

PRESENTACIONS

▶ SÚRIA. Avui.

Presentació de *Trenta anys cantant*, a les 20 h al saló de sessions de la casa de la vila. Amb Antoni Azorín i Montserrat Bacardit (Coral l'Esplai), i Montserrat Cadavall, presidenta de la Federació Catalana d'Entitats Corals.

▶ SANT JOAN DE VILATORRADA. Dimecres.

Presentació de *La metgessa de Barcelona* (Edicions 62), a les 19 h a la Llibreria El Racó de les Paraules. Amb la presència de David Martí, autor de la novel·la.

▶ MANRESA. Dimecres.

Presentació de *Treballs de recerca d'alumnes de batxillerat del Bages. Curs 2011-2012* (Zenobita), recull dels treballs dels alumnes de 2n de batxillerat de 17 instituts del Bages. A les 19 h a l'auditori de la Fundació Caixa Manresa. A càrrec de Marcel Coderch, professor honorífic de la Universitat Politècnica de Catalunya.

▶ SÚRIA. Dimecres.

Presentació de *La grandària del món*, a les 20 h al saló de sessions de l'ajuntament. Amb Jaume Capsada, Cecília Duarri i Ester Llobet.

▶ MANRESA. Dimecres.

Presentació de *La xenofòbia a Catalunya* (Edicions de 1984), de Xavier Rius. A les 19 h, a la delegació del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya.